

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

137 Про Звернення Верховної Ради України до парламентів країн Європейського Союзу та «великої сімки» щодо розв'язання проблем ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

З метою інформування світової громадськості і залучення її до активної співпраці у справі ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховна Рада України постановляє:

Затвердити текст Звернення Верховної Ради України до парламентів країн Європейського Союзу та «великої сімки» щодо розв'язання проблем ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Голова Верховної Ради України **О. МОРОЗ**

м. Київ, 26 квітня 1995 року

№ 145/95—ВР

З В Е Р Н Е Н Н Я

до парламентів країн Європейського Союзу та «великої сімки» щодо розв'язання проблем ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

Чорнобильська катастрофа завдала нечуваного удару не лише Україні, Білорусії і Росії, але і планеті в цілому. За своїми екологічними наслідками ця катастрофа не має аналогів в сучасній історії. Лише у нашій країні територія, проживання на якій є небезпечним, перевищує 40 тис. кв. кілометрів, а це більш як 2200 населених пунктів. Визнано, що в Україні постраждало від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС понад три мільйони чоловік, в тому числі близько одного мільйона дітей.

За роки, що минули, чимало зроблено для ліквідації наслідків аварії. Так, у 1986 році в терміновому порядку було евакуйовано понад 91 тис. жителів з 76 населених пунктів зони відчуження Чорнобильської АЕС. Виведено з користування 123 тис. га сільгоспугідь та 136 тис. га лісу. В екстремальних умовах над зруйнованим реактором споруджено об'єкт «Укриття». Багато поселень дезактивовано, через них прокладено дороги з твердим покриттям, водоводи і газопроводи. Загальна кількість відселених із зони забруднення становить 160 тис. чоловік. Для них збудовано кілька десятків поселень у чистих районах.

Водночас на початок 1995 року на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення, і досі проживає понад 2,4 млн. чоловік, більшість з яких займається сільським господарством на уражених землях. При цьому вони не забезпечені якісним медичним обслуговуванням, в достатній кількості екологічно чистими продуктами харчування, їм не створено належних умов для життя та праці.

Внаслідок цього з кожним роком все виразніше виявляється тенденція до погіршення стану здоров'я населення, особливо дітей, зростає смертність серед учасників ліквідації наслідків аварії, збільшується чисельність непрацездатних серед населення, що постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи. В найбільш забруднених областях України кількість захворювань дітей на рак щитовидної залози за останні роки зросла у 8—10 разів. І це, як стверджують спеціалісти, ще не найвищий рівень захворюваності, зумовленої чорнобильським фактором.

В Україні здійснюється державна політика щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Прийнято відповідні законодавчі акти. На соціальний захист населення, здійснення робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварії, локалізацією радіоактивного забруднення території, витрачається близько п'яти відсотків Державного бюджету України. Але, на жаль, реальної потреби у декілька разів вищі.

Витрати ці лягли важким тягарем на національну економіку. Проведення робіт, спрямованих на зменшення впливу наслідків Чорнобильської катастрофи на навколишнє середовище, потребує значних коштів, що не дає можливості здійснювати належним чином соціальний захист найбільш вразливих верств населення і є причиною додаткового соціального напруження в суспільстві. Все це вкрай негативно впливає на проведення економічних реформ.

В цих умовах населення України з почуттям широкої вдячності сприймає наукову, технічну і гуманітарну допомогу, яку надає світове співтовариство.

Україна ще раз підтверджує свої зобов'язання щодо здійснення власної ядерної програми виключно в мирних цілях, досягнення загальної безпеки. В цьому напрямі зроблено унікальний крок — Україна першою пішла шляхом ліквідації власної ядерної зброї. Наша країна спов-

цена прагнення будувати суспільство, яке стане гідним членом світового співтовариства.

В той же час нас непокоїть те, що основні зусилля провідних країн планети зосереджуються лише на вимозі закриття Чорнобильської атомної станції. Але Чорнобильська проблема є комплексною проблемою, і це — об'єктивна реальність. Хочемо привернути увагу до того факту, що реальна загроза Чорнобиля існує і для інших країн світу. Близько 800 місць тимчасового поховання радіоактивних відходів, зосередженість в заплаві річки Прип'ять великої кількості плутонію, стронцію-90, цезію-137, стан озера — охолоджувача Чорнобильської АЕС, з якого вода проходить у річку Прип'ять, науково-технічна проблема перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему — ці фактори та ще й змив радіоактивного бруду з уражених територій несуть у собі ризик виникнення критичного рівня забруднення головної водної артерії України — Дніпра, а з ним — і Чорного моря.

Ці надзвичайно складні науково-технічні проблеми самостійно вирішити Україна сьогодні не в змозі. Тому ми розраховуємо на посилення міжнародного співробітництва, об'єднання інтелектуальних і матеріальних ресурсів світового співтовариства, міжнародних організацій, наукових і ділових кіл, заінтересованих приватних осіб з метою подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, розробки наукових технологій, спрямованих на соціально-економічну реабілітацію забруднених територій, зняття загрози винесення радіонуклідів за межі зон забруднення, розв'язання проблеми Чорнобильської АЕС і реформування енергетичної галузі в Україні, спільне використання унікальної світової лабораторії — тридцятикілометрової зони навколо Чорнобильської АЕС. Саме такий підхід приніс би найбільшу користь як світовому співтовариству, так і народу України.

Сподіваємося, що це Звернення Верховної Ради України почують і зрозуміють у світі, що виявиться в конкретних діях парламентів та урядів ваших країн.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ